

See lehekülg on tõlgitud masintõlkega [\[Linki\]](#). Masintõlkes võib olla vigu, mis võivad vähendada selgust ja õigsust; ombudsman ei vastuta mis tahes erisuste korral. Kõige usaldusväärsem ja õiguskindlam teave on algversioonis eespoolisel lingil (inglise keel). Lisateave on meie [keele- ja tõlkepoliitikas](#) [\[Linki\]](#).

Otsus juhtumi 64/2017/NF kohta, mis käsitleb asjaolu, et Euroopa Komisjoni avalik konsultatsioon ei olnud kõigis ELi ametlikes keeltes kättesaadav

Otsus

Juhtum 64/2017/NF - **Alguskuupäev:** {0} 03/02/2017 - **Otsuse kuupäev:** {0} 07/12/2017 - **Asjassepuutuvad institutsioonid** Euroopa Komisjon (Tuvastatud on haldusomavoli) |

Tarbijate huve esindav Saksamaa ühendus esitas kaebuse Euroopa Komisjoni otsuse peale viia läbi laiemale üldsusele suunatud avalik konsultatsioon ainult inglise keeles. Kaebuse esitaja väitis, et komisjoni otsus tähendas seda, et ELi kodanikud, kellel puudub piisav inglise keele oskus, ei saa avalikus konsultatsioonis osaleda.

Et kõnealune konsultatsioon hakkas juba läbi saama, palus ombudsman kohe pärast uurimise avamist komisjonil konsultatsiooni aega pikendada ja edastada kaebuse esitajale konsultatsioonidokumentide saksakeelne tõlge. Samuti palus ombudsman, et komisjon võimaldaks teistel kodanikel taotleda tõlkeid nende eelistatud ELi keelde.

Komisjon märkis oma vastuses, et järgib mitmekeelsuse põhimõtet. Kuna aga rahalised vahendid tõlkimiseks olid piiratud, ütles komisjon, et ei saa ombudsmani pakutud lahendusega nõustuda. Komisjon väitis, et looks nii pretsedendi, mida tal oleks raske järgida.

Ombudsman avaldab kahetsust, et komisjon ei nõustunud tema ettepanekuga juhtumi koheseks lahendamiseks. Ombudsman leiab, et komisjoni otsus viia avalik konsultatsioon läbi ainult inglise keeles kujutab endast haldusomavoli.

Ombudsman märgib siiski, et kui kõnealusel juhul oleks kohaldatud komisjoni hiljuti vastuvõetud uusi eeskirju avalike konsultatsioonide kohta, oleks asjaomane konsultatsioon läbi viidud vähemalt saksa, inglise ja prantsuse keeles ja võib-olla isegi kõigis ELi ametlikes keeltes. Praegu on pooleli ka komisjoni avalike konsultatsioonide üldist keelekorraldust käsitlev ombudsmani uurimine. Seda arvestades on ombudsman seisukohal, et praegusel juhul ei ole uurimise jätkamisel või soovitusel esitamisel sisulist mõtet.



Taust

1. Kaebuse esitaja on Saksamaa ühendus, mis reklaamib e-sigarette. 2016. aasta lõpus pöördus kaebuse esitaja Euroopa Komisjoni poole murega, et komisjoni avalik konsultatsioon tubakatoodete suhtes kohaldatavate aktsiisimaksude kohta [1] oli kättesaadav ainult inglise keeles, mitte üheski teises ELi ametlikus keeles. Kaebuse esitaja väitis, et see esindab ligikaudu 1000 isikut, kes sooviksid konsultatsioonis osaleda, kuid ei saanud aru konsultatsioonidokumentidest, sest need on kättesaadavad ainult inglise keeles. Vastuseks ja ilma täiendavaid selgitusi andmata kinnitas komisjon kaebuse esitajale, et avalik konsultatsioon, mis oli avatud arvamuste esitamiseks 17. novembrist 2016 kuni 16. veebruarini 2017, toimub ainult inglise keeles.
2. Kaebuse esitaja ei olnud komisjoni vastusega rahul ja pöördus 2017. aasta jaanuaris ombudsmani poole.
3. Ombudsman algatas uurimise seoses kaebuse esitaja murega, et avaliku konsultatsiooni korraldamisega ainult inglise keeles on komisjon diskrimineerinud suurt osa ELi kodanikest; ta on tegelikult jätnud konsultatsioonist kõrvale ELi kodanikud, kellel ei ole piisavalt inglise keele oskust; ning et see mõjutas kaudselt avaliku konsultatsiooni tulemusi. Kaebuse esitaja soovis, et komisjon teeks avaliku konsultatsiooni kättesaadavaks kõigis 24 ELi ametlikus keeles ja pikendaks konsultatsiooniperioodi, et võimaldada kõigil huvitatud ELi kodanikel konsultatsioonis osaleda (kui see on tehtud kättesaadavaks kõigis ametlikes keeltes).
4. Ombudsman algatas uurimise, pakkudes komisjonile kohest lahendust (vt allpool), et võimaldada ELi kodanikel, kes ei valda inglise keelt, konsultatsioonis osaleda. Kohese lahenduse pakkumise põhjuseks oli asjaolu, et komisjoni avalikus konsultatsioonis nimetati komisjoni sihtrühmaks „*kõik huvitatud isikud*“ ning et konsultatsioon pidi lõppema kahe nädala jooksul alates ombudsmani uurimise algatamisest.
5. Pärast seda, kui komisjon võttis vastu uued eeskirjad avalike konsultatsioonide keelte kohta, uuris ombudsman edasi, küsides komisjonilt, kuidas oleks konkreetse avaliku konsultatsiooniga tegeletud, kui see oleks algatatud uute eeskirjade alusel.
6. Selles otsuses võetakse arvesse komisjoni vastuseid ombudsmani ettepanekule leida kohene lahendus ja tema edasisi uurimisi.

Komisjoni avalik konsultatsioon ei ole kättesaadav kõigis ELi ametlikes keeltes

Ombudsmani ettepanek kohese lahenduse leidmiseks



7. Komisjoni keelepoliitika avalike konsultatsioonide puhul on ELi kodanike ja seega ka ombudsmani jaoks väga oluline küsimus. Lissaboni leping on tugevdanud kodanike ja ühenduste õigust osaleda liidu demokraatlikus elus. See eeldab muu hulgas, et ELi institutsioonid peavad esindusorganisatsioonide ja kodanikuühiskonnaga avatud, läbipaistvat ja korrapärast dialoogi [2] .

8. Kuigi ei ole olemas ELi õiguse üldpõhimõtet, mis annaks igale kodanikule õiguse saada igas olukorras versioon kõigest, mis võiks mõjutada tema huve, on avalikul konsultatsioonil, mille üle kaebati, sel juhul tuvastatud, et **selle sihtrühmaks on „ kõik huvitatud isikud “, ning märgiti, et ta küsib „ ELi kodanike ja sidusrühmade “ seisukohti.** Ombudsman oleks seega oodanud, et komisjon tagaks, et võimalikult paljud ELi kodanikud saaksid teavitada end avaliku konsultatsiooni teemast ja osaleda selles, kui nad seda soovivad.

9. Seda arvesse võttes ei leidnud ombudsman ühtegi ilmset vastuvõetavat põhjust, miks antud juhul oleks avalik konsultatsioon tulnud teha kättesaadavaks ainult inglise keeles. Samuti ei olnud komisjon kaebuse esitajale selgitanud, miks konsultatsioon oli kättesaadav ainult inglise keeles. Pidades silmas, et avalik konsultatsioon on lõppemas, tegi ombudsman komisjonile järgmise ettepaneku kohese lahenduse leidmiseks:

Ombudsman kutsub komisjoni üles

i) esitama kaebuse esitajale võimalikult kiiresti konsultatsioonidokumentide saksakeelse tõlke;

II) teavitama kodanikke oma veebisaidil avaldatud teabe kaudu ülejäänud 23 ELi ametlikus keeles, et neile antakse taotluse korral asjaomaste avaliku konsultatsiooni dokumentide tõlge nende enda ametlikku keelde; ja

III) pikendada asjaomasele konsultatsioonile vastuste esitamise tähtaega sobiva ajavahemiku võrra, nii et kaebuse esitaja esindatavatel kodanikel ja teistel huvitatud kodanikel oleks piisavalt aega oma seisukohtade esitamiseks.

10. Ombudsman selgitas, et tema uurimine puudutas ainult seda avalikku konsultatsiooni. Arvestades, et ombudsman viis juba läbi üldisema uurimise komisjoni keelekasutuse korra kohta avalikel konsultatsioonidel, teatas ombudsman komisjonile, et ta käsitleb komisjoni keelepoliitika üldküsimust selles valdkonnas oma eelseisvas otsuses uurimise lõpetamise kohta [3] .

11. Vastuseks ettepanekule leida kohene lahendus märkis komisjon, et ta jagab seisukohta, et tema keelepoliitika avalike konsultatsioonide puhul on väga oluline küsimus. Komisjon märkis, et ta on kindlalt pühendunud mitmekeelsuse põhimõttele ja tagab, et austatakse täielikult kõigi kodanike õigust suhelda sellega ükskõik millises ELi ametlikus keeles. Seega nõustub komisjon osalema avalikes konsultatsioonides ükskõik millises ELi ametlikus keeles, olenemata keelest, milles avalik konsultatsioon ise on kättesaadav.



12. Komisjon märkis siiski, et tõlkimiseks kättesaadavad vahendid on piiratud ja neid on eelkõige vaja komisjoni õiguslike kohustuste täitmiseks, nagu kõigi seadusandlike ja peamiste poliitiliste dokumentide tõlkimine kõikidesse ELi ametlikes keeltesse. Seega ei saa kõiki konsultatsioonidokumente teha kättesaadavaks kõigis ELi keeltes.

13. Vastuseks konkreetsele ettepanekule leida käesolevas asjas kohene lahendus väitis komisjon, et kaebuse esitajale konsultatsioonidokumentide tõlkimise ja vastuste esitamise tähtaja pikendamine looks pretsedendi, mida komisjonil oleks raske täita. See oleks võinud panna ka sidusrühmad, kes ei olnud teadlikud võimalusest taotleda tõlget muusse keelde kui inglise keel, väita, et neid ei ole võrdselt koheldud. Lisaks oleks sidusrühmade taotlusel tõlkevõimaluste pakkumine ja konsultatsiooniperioodi pikendamine tekitanud märkimisväärse ebakindluse planeerimisel ja seadnud ohtu komisjoni algatuste õigeaegse vastuvõtmise. Tõlgete kättesaadavaks tegemine taotluse alusel ei oleks olnud eriti tõhus, kuna tõlkimiseks kättesaadavad ressursid on piiratud.

14. Komisjon jõudis järeldusele, et ta otsib toimivamat lahendust avalike konsultatsioonide tõlkenõuete tugevdamiseks üldiselt, ajakohastades komisjoni töötajatele mõeldud suuniseid avalike konsultatsioonide keelepoliitika kohta, mille koopia ta jagaks ombudsmaniga tema üldisema uurimise raames, mis käsitleb komisjoni avalike konsultatsioonide keelekasutuse korda. Komisjon kinnitas ombudsmanile, et ta on kindlalt pühendunud oma tavade edasisele parandamisele ja avalike konsultatsioonide ulatuse laiendamisele.

15. Kaebuse esitaja ei esitanud märkusi komisjoni vastuse kohta.

16. Vastuseks ombudsmani edasistele uurimistele märkis komisjon, et kui oleks kehtestatud uued eeskirjad avalike konsultatsioonide keelte kohta, oleks ta teinud oma avaliku konsultatsiooni tubakatoodete suhtes kohaldatavate aktsiisimaksude kohta kättesaadavaks vähemalt saksa, inglise ja prantsuse keeles. Kuna tegemist oli *laia avalikku huvi* pakkuva konsultatsiooniga, ütles komisjon, et ta oleks kaalunud ka avaldamist täiendavates, võib-olla isegi kõigis ELi ametlikes keeltes. Lisaks oleks ta teinud konsultatsioonilehe või selle kokkuvõtte kättesaadavaks kõigis ELi ametlikes keeltes [4] .

Ombudsmani hinnang kohese lahenduse ettepanekule ja tema edasised uurimised

17. Ombudsman avaldab kahetsust, et komisjon ei kiitnud heaks tema ettepanekut leida kõnealusel juhul kohene lahendus ning et kõnealune avalik konsultatsioon, mis on kättesaadav ainult inglise keeles, lõppes seega 16. veebruaril 2017, nagu algselt kavandatud. See tähendab, et käesoleva uurimise aluseks olnud üksikkaebuses ei ole enam võimalik rahuldavat tulemust saavutada. Näib, et komisjoni tegevusetus ombudsmani pakutud lahenduse järgi on kaasa toonud eelkõige selle, et kaebuse esitajalt võeti võimalus osaleda avalikus konsultatsioonis. Ombudsman leiab, et komisjoni otsus korraldada avalik konsultatsioon inglise keeles seab ebasoodsasse olukorda mitte ainult kaebuse esitaja, vaid ka teised *huvitatud isikud* , kes võisid soovida konsultatsioonis osaleda. Ombudsman leiab, et see kujutab endast haldusomavoli.



18. Ombudsman nõustub komisjoni seisukohaga, et kõikides komisjoni avalikes konsultatsioonides on keelte kasutamiseks vaja üldist lahendust. Ombudsman märgib, et komisjon võttis hiljuti vastu uued eeskirjad [5] avalike konsultatsioonide keelte kohta, et muuta avalikud konsultatsioonid laiemalt kättesaadavaks.

19. Ombudsman uurib juba komisjoni üldist keeltekasutuse korda avalike konsultatsioonide jaoks ja muret, et komisjon ei tee konsultatsioone kättesaadavaks kõigis ELi ametlikes keeltes ega taga, et kodanikud saavad tõhusalt ja võrdselt kasutada oma õigust osaleda ELi otsustusprotsessis. Ombudsman teeb teatavaks oma seisukoha komisjoni uute eeskirjade kohta, mis käsitlevad kõnealuse uurimise raames avalike konsultatsioonide keeli.

20. Ombudsman kaalub praegu ka seda, millist panust ta võiks anda ELi keelte kasutamise küsimuses kõigi ELi institutsioonide ja asutuste poolt, arvestades seda, kui oluline on ühitada ELi kodanike keeleõigused ning sellega seotud ELi institutsioonide ja asutuste kohustused, vajadusega haldustõhususe ja ELi eelarve kaitsmise järele.

21. Samal ajal märgib ombudsman, et kui oleks kehtestatud uued eeskirjad avalike konsultatsioonide keelte kohta, **oleks ta teinud oma avaliku konsultatsiooni tubakatoodete suhtes kohaldatavate aktsiisimaksude kohta kättesaadavaks vähemalt saksa, inglise ja prantsuse keeles**. Kuna tegemist oli **laia avalikku huvi** pakkuva konsultatsiooniga, ütles komisjon, et ta oleks kaalunud ka **avaldamist täiendavates, võib-olla isegi kõigis ELi ametlikes keeltes**. Lisaks oleks ta teinud **konsultatsioonilehe või selle kokkuvõtte kättesaadavaks kõigis ELi ametlikes keeltes**.

22. Arvestades, et komisjon on kehtestanud uued eeskirjad avalike konsultatsioonide keelte kohta ja et ta uurib praegu üldiselt komisjoni tavasid seoses avalike konsultatsioonidega, on ombudsman seisukohal, et käesoleva juhtumi uurimise jätkamine või sellest tulenev soovitus ei oleks kasulik.

Järeldus

Selle kaebuse uurimise põhjal lõpetab ombudsman selle järgmise järeldusega:

Komisjoni otsus korraldada kõnealune avalik konsultatsioon inglise keeles kujutas endast üksnes haldusomavoli. See avalik konsultatsioon on aga nüüd lõpetatud. Komisjon võttis hiljuti vastu uued keelekasutuse eeskirjad oma avalike konsultatsioonide jaoks. Kui kõnealuseid uusi eeskirju oleks kohaldatud kõnealuse avaliku konsultatsiooni suhtes, oleks see olnud kättesaadav vähemalt kahes täiendavas keeles (saksa ja prantsuse keeles). Arvestades, et ombudsmanil on käimas komisjoni avalike konsultatsioonide üldise keelekasutuse korra uurimine, järeldab ombudsman, et selle konkreetse juhtumi puhul ei ole edasised uurimised põhjendatud. Ombudsman on samuti seisukohal, et soovitus, mis tuleneb haldusomavoli tuvastamisest konkreetset juhul, ei oleks praeguses etapis kasulik.



Sellest otsusest teavitatakse kaebuse esitajat ja komisjoni.

Emily O'Reilly

Euroopa Ombudsman

Strasbourg, 7. detsember 2017

Kaebuse 64/2017/NF kohta tehtud otsuse lõplik ingliskeelne versioon

[1]

https://ec.europa.eu/taxation_customs/consultations-get-involved/tax-consultations/public-consultation-excise-duties
[Linki]

[2] Vt Euroopa Liidu lepingu artikkel 9, artikli 10 lõige 3, artikli 11 lõiked 1, 2 ja 3.

[3] Lisateave juhtumi 7/2016/PL kohta on kättesaadav aadressil:

<https://www.ombudsman.europa.eu/cases/caseopened.faces/en/66794/html.bookmark> [Linki]

[4] Ombudsmani taotlus täiendava teabe saamiseks on kättesaadav järgmisel aadressil:

<https://www.ombudsman.europa.eu/cases/correspondence.faces/en/86634/html.bookmark>
[Linki]

Komisjoni vastus ombudsmani taotlusele täiendava teabe saamiseks on kättesaadav aadressil:

<https://www.ombudsman.europa.eu/cases/correspondence.faces/en/86635/html.bookmark>
[Linki]

[5] Teadmiseks kabinettide juhtidele, peadirektoritele ja talituste juhtidele; Teema: Komisjoni algatatud avalike konsultatsioonide keelekajastus, 28. aprill 2017, viide Ares(2017)2209890.